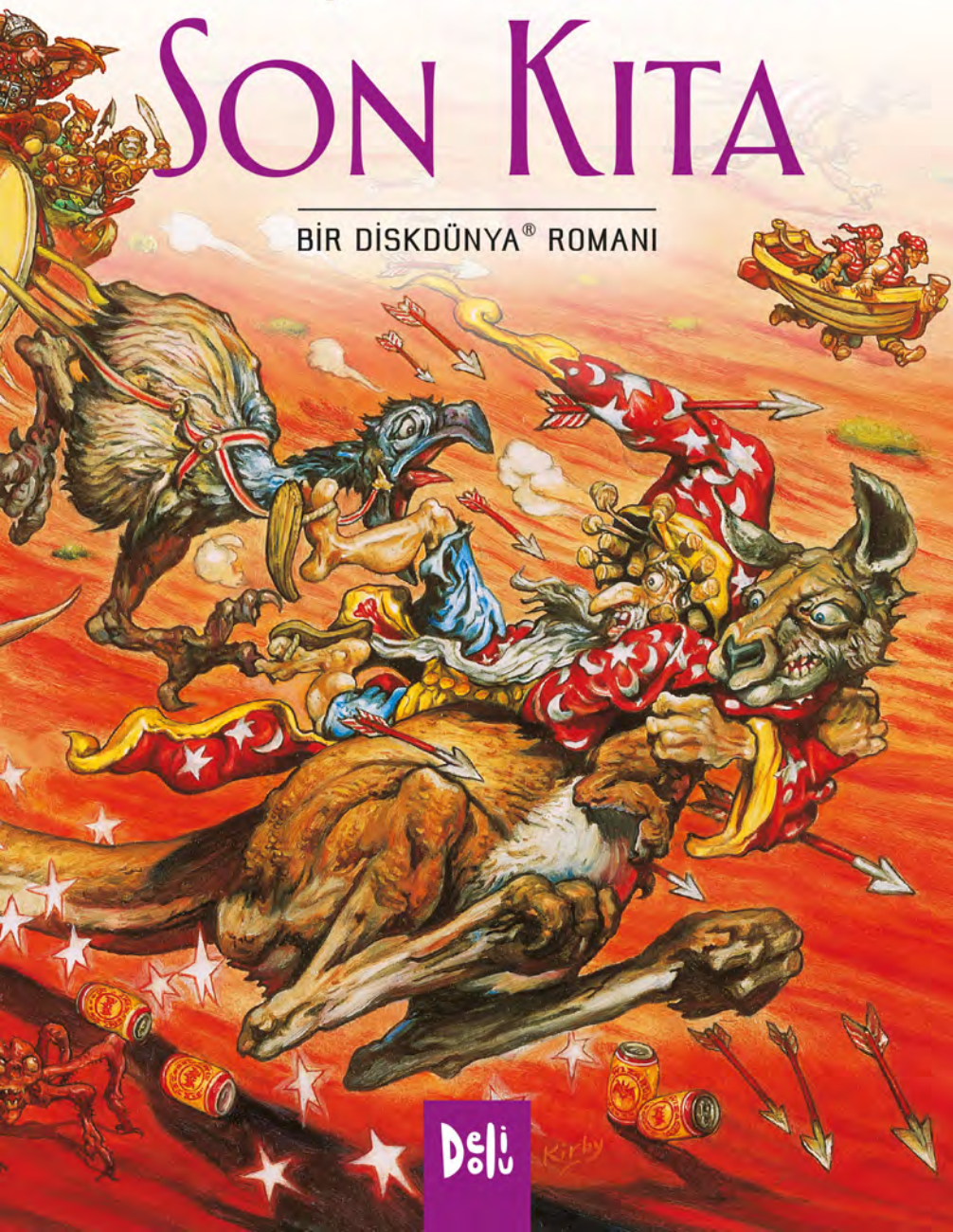


Terry Pratchett

SON KITA

BİR DİSKDÜNYA® ROMANI



Delü

“Sıkıntı yok.”

Terry Pratchett

1948 yılında İngiltere, Buckinghamshire’da doğan Terry Pratchett, çağdaş fantezi ve mizah edebiyatının önde gelen isimlerinden biridir. Hayal gücü Büyük A’Tuin’in zihni kadar geniş, kalemi ise Rincewind’in cesareti kadar bükülgen olan Terry Pratchett, yarattığı Diskdünya evrenine 41 roman ve irili ufaklı yan kitaplar sığdırmayı başardı. Yetişkinler için olduğu kadar çocuklar için de yazdı: “Yazdığım yazacağım en iyi kitap,” dediği *Ulus* ile 2010 İngiliz Yazarlar Ödülü’nü, genç okurlara yönelik bir Diskdünya romanı olan *Muhteşem Maurice ve Değişmiş Fareleri* ile de İngiltere’nin en saygın çocuk edebiyatı ödülü olan Carnegie Madalyası’nı kazandı. Ayrıca, *Johnny Maxwell* üçlemesi ile *Viran Şatodaki Ejderhalar* ve *Cadının Elektrikli Süpürgesi* gibi öykü derlemeleri de yazarın külliyatını süsledi. İlki 1983 yılında yayımlanan ve sonrasında tüm dünyada 85 milyondan fazla satan Diskdünya kitapları, Terry Pratchett’a büyük bir şöhret ve devasa bir hayran kitlesi kazandırdı. Seri; film ve dizilere, tiyatro, radyo ve bilgisayar oyunlarına uyarlandı. Kısa süre içinde edebiyatın kült isimlerinden biri hâline gelen Pratchett, eserleriyle sayısız ödül kazandı, fahri doktoralar aldı, şövalye ilan edildi, turnelerde binlerce kitap imzaladı. Aralık 2007’de Alzheimer’a yakalandığını duyuran Sör Terry, 2015 yılında yine bu hastalık sebebiyle hayatını kaybetti. Ya da daha doğrusu, boyut değiştirerek, *buradaki* hayranlarını öksüz bıraktı. Bugün hâlâ aramızda dolaştığını rivayet edenler de var; çünkü ne de olsa, onun da dediği gibi, “dünyada yarattığı dalgalar tamamen yok olmadan hiç kimse tam anlamıyla ölmez...”

Terry Pratchett, İngiltere’de, Kitabı Raflardan En Çok Araklanan Yazarlar Listesi’nde hâlâ başı çekiyor.

Niran Elçi

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü mezunu olan Niran Elçi, 2001 yılından beri çeviri yapıyor. Bugüne dek yüzden fazla eseri Türkçeleştirdi. Dilimize kazandırdığı yazarlar arasında Terry Pratchett, Doris Lessing, George Saunders, John Wyndham, J.R.R. Tolkien, Robert Jordan, Bram Stoker ve George Orwell gibi isimler bulunan Niran Elçi, *Karaböcü* serisi, *Adamı Zorla Cadı Yaparlar*, *Kurabi’ye Uçan Omlet* gibi çocuk kitaplarının da yazarıdır.

SON KITA

© 2020, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 1998, Terry ve Lyn Pratchett

İlk baskı 1998 yılında, İngiltere’de *The Last Continent* adıyla Penguin Random House şirketler grubuna ait Transworld Publishers tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Terry Pratchett
TÜRKÇELEŞTİREN: Niran Elçi
EDİTÖR: Ümit Mutlu
DİZİ EDİTÖRÜ: Burhan Düzçay
KAPAK GÖRSELİ: Josh Kirby
KAPAK TASARIMI: Burak Tuna
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sarıbüyük

BASKI VE CİLT: Başak Matbaacılık Tanıtım Hizm. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.
Çınar Mahallesi Çankırı Bulvarı No:108 Akyurt/Ankara
Tel: 0 312 397 16 17

Birinci Baskı: Ocak 2021 (2000 adet)

ISBN: 978-605-2349-76-2
Yayınevi sertifika no: 45041
Matbaa sertifika no: 45790

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ'nin tescilli markasıdır.

Terry Pratchett
SON KITA

BİR DISKDÜNYA® ROMANI - 22

Deli

Diskdünya hem başlı başına bir dünya
hem de dünyaların aynasıdır.

Bu kitap Avustralya hakkında değildir. Hayır.
Bambaşka bir yer hakkındadır. Gerçi şans eseri o yer,
Avustralya'ya biraz benzemektedir.
Yine de... sıkıntı yok, değil mi?

Yıldızların arasında, kabuğunun üzerinde dört fil taşıyan bir kaplumbağa yüzer.

Hem kaplumbağa hem de filler, beklenenden daha büyüktür ama orada, yıldızların arasında, “devasa” ile “minicik” arasındaki fark da çok daha küçüktür.

Buradaki kaplumbağa ve filler ise bildiğimiz kaplumbağa ve fil standartlarına göre muazzam büyüklüktedir. Onlar, Diskdünya'nın katman katman bulutlarla kaplı engin topraklarını ve okyanuslarını taşırlar sırtlarında.

Çokluevrenin daha inceliksiz yerlerindeki canlılar nasıl ki aslında ait oldukları kürelerde yaşamıyorsa, burada da aslında Diskdünya'da yaşamazlar. Tamam, vücutlarının yemek bulup yediği yer bir gezegen olabilir tabii; fakat *yaşadıkları* yer başkadır: Onlar, pek münasip bir şekilde, kendi kafaları merkezli, kendilerine ait dünyalarda yaşarlar.

Tanırlar, bir araya geldiklerinde, belli bir dünyanın hikâyesinden bahsederler. Astronomik açıdan bakıldığında bu dünyanın “yan komşusu” denebilecek bir başka dünyaya, kıtaları ezip dümdüz eden cinsten muazzam buz tabakaları çarptığında, ilk gezegenin sakinleri ilgiyle seyretmiş *ve sonra bu konuda hiçbir şey yapmamıştır*; çünkü onlara göre bu tür şeyler yalnızca Derin Uzay'da olmuştur. *Zeki* bir tür olsalardı, en azından gidip birilerine

şikâyet ederlermiştir, değil mi?.. Her neyse. Aslında kimse bu hikâyeye ciddi ciddi inanmıyor, çünkü bu kadar aptal bir tür, *slud** denen şeyi asla keşfedemezdi.

Ama insanlar türlü türlü şeye inanır. Örneğin, yaşlı bir adamın, deri çantasında tüm evreni taşıdığına inanan halklar vardır.

Haklıdır.

Başkaları ise şöyle der: Dur bir dakika, eğer o yaşlı adam tüm evreni bir çantada taşıyorsa, tamam mı, bu adamın kendisini ve çantasını da o çantanın içinde taşıması gerekir, değil mi? Çünkü evren *her şeyi* içerir. O yaşlı adam da dâhil. Çanta da elbette. Onu ve çantayı içeren çantayı da. Yani, hâliyle.

Bunun yanıtı ise şudur: Ee?

Belli bir “hakikat” düzeyinde, tüm kabile mitleri gerçektir.

Bir tanrının her şeye kâdir olup olmadığı, minicik bir kuşun bile düşüşünü görüp göremediğine bakarak ölçülür genellikle. Ama yalnızca *tek* bir tanrı bu olayı izlerken aynı zamanda notlar da alır ve birkaç ayarlama yapar ki bir dahaki sefere kuş daha uzağa ve daha hızlı düşsün.

Belki bunun sebebini öğrenebiliriz.

Belki insan türünün neden var olduğunu da öğrenebiliriz fakat bu daha karmaşık bir sorudur ve “Olmayıp da ne halt edeceğiz ki?” sorusunu doğurur. Sabrı taşmış bir ilahın, bulutları aralayarak size baktığını ve “Kahretsin, siz hâlâ burada mısınız? *Sludu* keşfedeli on bin sene olmadı mı!? Pazartesi günü on trilyon ton buz geliyor, ona göre!” dediğini düşünmek korkunç olur.

Her neyse. Belki, ornitorenklerin neden var olduğunu bile öğrenebiliriz.**

* *Sludu* keşfetmek, ateşi keşfetmekten çok daha kolay, suyu keşfetmekten birazcık daha zordur.

** Neden *bu şekilde* olduklarını değil. Yalnızca neden *var* olduklarını.



Yoğun, ıslak kar taneleri usulca yuvarlanıyor, Diskdünya'nın en önde gelen büyü okulu Görünmez Üniversite'nin çimenliklerine ve çatılarına yağıyordu.

Yapış yapış bir kardı aslında. Mekânı bir tür pahalı-ama-zevksiz süs eşyasına dönüştürüyor; bu soğuk, vahşi gecede bata çıka yürüyen başkapıcı McAbre'in botlarının tabanlarına yapışıyordu.

İki başka kapıcı,* rüzgâra karşı sığındıkları payandanın arkasından çıkıp başkapıcının peşine düştü ve hep birlikte, ciddi bir alay hâlinde ana kapıya yürüdüler.

Yüzyıllar öncesine dayanan eski bir gelenektir bu. Hatta yaz aylarında birkaç turist kapıya gelip seyredirdi. Fakat “Anahtar Teslim Töreni” aslında her mevsimde, her gece düzenlenirdi. Buz, rüzgâr ve kar gibi sıradan olaylar asla kesintiye uğratamazdı onu. Geçmiş zamanlardaki bazı kapıcıların sırf bu töreni gerçekleştirmek için çok dokunaçlı canavarları aşmaları, sel sularını yara yara ilerlemeleri ve melon şapkalarıyla başıboş güvercinleri, harpileri, ejderhaları kovalaması gerekmişti; üstelik tüm bunları, yatak odasının pencerelerini çarparak açıp “Kesin şu kahrolası şamatayı artık! Ne anlamı var bunun!” diye veryansın eden öğretim üyelerini görmezden gelerek yapmışlardı. Yine de durmamışlardı. Durmayı akıllarına bile getirmemişlerdi. Gelenek, bırakılacak şey değildi; gelenek, üzerine bir şeyler daha eklenecek şeydi.

Üç kapıcı ana kapının gölgesine geldi. Savrulan karlar onları neredeyse tamamen perdeliyordu.

Görev başındaki kapıcı onları bekliyordu.

“Durun! Kim Var Orada?” diye bağırdı.

McAbre selam verdi. “Rektör'ün Anahtarları!”

* Okul kapıcıları, bildiğimiz kapıcı ile güvenlik görevlisi arası bir pozisyona sahiptir. Kapıcılar, hayal güçlerinin ne kadar kuvvetli olduğuna bakarak seçilmezler, çünkü genelde hayal gücünden yoksunlardır.

“Geç Bakalım, Rektör’ün Anahtarları!”

Başkapıcı bir adım öne çıktı, iki kolunu öne uzattı, avuçlarını kendine çevirdi ve uzun zaman önce toprak olmuş eski bir kapıcının iki göğüs cebinin bulunduğu iki yeri elleriyle yokladı. *Pat, pat.* Ardından kollarını iki yana uzattı ve gergin hareketlerle, ceketinin iki yanını yokladı. *Pat, pat.*

“Lanet Olsun! Yemin Ederim ki Az Önce Buradaydılar!” diye bağırdı, her kelimeyi buldoklara özel bir konsantrasyonla, özenle telaffuz ederek.

Görev başındaki kapıcı selam verdi. McAbre da ona selam verdi.

“Tüm Ceplerine Baktın mı?”

McAbre yine selam verdi. Kapıcı da selam verdi. Melon şapkasının tepesinde küçük bir kar piramidi oluşmaktaydı.

“Şifonyerin Üzerinde Bıraktım Galiba. Hep Aynı Oluyor, Değil mi?”

“Onları Bıraktığın Yeri Unutmamalısın!”

“Dur Bir Dakika, Belki de Öteki Ceketimdedir!?”

Bu haftanın Öteki-Ceketin-Tutucusu olan genç kapıcı öne çıktı. Her biri diğer ikisine selam verdi. En genç kapıcı boğazını temizledi ve şu sözleri söylemeyi başardı:

“Hayır, Ben Oraya... Daha Bu Sabah... Baktım!”

McAbre, zor bir işi tamamlamayı başardığı için onu başını sallayarak tebrik etti ve yine ceplerini yokladı.

“Dur Dur, Tanrılar Tepemden Bakmasın E mi, Buradaki Cebimdeymiş Meğer! Amma da Aptalım!”

“Olsun, Boş Ver, Ben de Sürekli Aynı Şeyi Yapıyorum!”

“Yüzüm Kızarmış mı? Bir Gün Kendimi de Unutacağım!”

Karanlıkta bir yerde bir pencere gıcırdayarak kalktı.

“Ee... pardon beyler...”

“İşte Anahtarlar!” dedi McAbre, sesini yükselterek.

“Çok Teşekkür Ederim!”

“Diyorum ki, acaba...” diye sızlandı ses, yakınmayı düşündüğü için özür dilercesine.

“Her Şey Sağ ve Salim!” diye bağırdı kapıcı, anahtarları geri vererek.

“...acaba sesinizi *birazcık* alçaltsanız...”

“Tanrılar Buradaki Herkesi Kutsasın!” diye böğürdü McAbre, kalın ve kırmızı boynundaki damarların şişmesine sebep olarak.

“Bir Dahaki Sefere, Nereye Bıraktığına Dikkat Et. Ha! Ha! Ha!”

“Ho! Ho! Ho!” diye bağırdı McAbre, öfkeden kendini kaybetmek üzere. Gergin gergin selam verdi, ayaklarını yere gereğinden de fazla vurarak arkasına döndü ve kadim diyalogun tamamlanması tatminiyle, kendi kendine homurdanarak kapıcı kulübesine geri yürüdü.

Üniversite'nin küçük revirinin penceresi yine kapandı.

“O adam cidden küfür ettirecek bir gün bana!” dedi Veznedar. Cebini karıştırdı, kurutulmuş kurbağa haplarıyla dolu küçük yeşil kutusunu çıkardı ve kapağı kurcalarken hapların birkaçını düşürdü. “Sürekli hatırlatıcı gönderiyorum. Sözde gelenekmiş ama... Bilmiyorum, adam o kadar büyük bir... yaygarayla yapıyor ki işini!” Burnunu sildi. “Biraz daha iyi mi?”

“Hayır, hiç değil,” dedi Dekan.

Kütüphaneci, çok ama çok hastaydı.

Kar taneleri pencere camına yapışıyordu. Kükreyen şöminenin önünde bir battaniye yığını vardı. Yığın, zaman zaman birazcık ürperiyordu. Sihirbazlar onu endişeyle izliyordu.

Çağdaş Rünler Okutmanı, elindeki kitabın sayfalarını aceleyle çeviriyordu.

“Peki ama, sırf yaşlılıktan olmadığını nasıl anlayacağız?” dedi. “Bir orangutan ne zaman yaşlanır? Üstelik adam aynı zamanda *sihirbaz*. Üstelik, tüm zamanını da Kütüphane'de geçiriyor. Sürekli

büyü radyasyonu alıyor. Grip onun biçimsel alanına bir şekilde saldırıyor ama asıl sebep *her şey olabilir.*”

Kütüphaneci hapsirdi.

Ve şekil değiştirdi.

Sihirbazlar, şimdi rahat bir koltuğa çok benzeyen şeye hüzünle baktılar. Biri, bir sebepten, kızıl kürkle kaplamıştı onu.

“Ne yapabiliriz ki?” dedi akademik kadronun en genç elemanı Ponder Stibbons.

“Birkaç kırlenti olsa belki kendisini daha mutlu hissedebilirdi,” dedi Ridcully.

“Biraz yersiz bir espri oldu bence Rektörüm.”

“Niye? Biraz kırıklık hisseden herkes birkaç yastık ister, değil mi?” dedi, hastalık nedir bilmeyen Ridcully.

“Bu sabah masaydı. Maundu sanırım. Eh, en azından hakiki rengini koruyabiliyor...”

Çağdaş Rünler Okutmanı içini çekerek kitabı kapattı.

“Biçim kontrolünü yitirdiği açık,” dedi. “Aslında şaşırtıcı da değil. Şekli bir kez değişti mi, bir dahaki sefere çok daha kolay değişebiliyor ne yazık ki. Bunu herkes bilir.” Rektör’ün yüzünde donmuş sırtışa baktı, tekrar içini çekti. Mustrum Ridcully, *anlama* işini etrafında onun yerine yapacak birileri varsa, hiçbir şeyi anlamama azmiyle tanınırdı. “Canlı bir varlığın şeklini değiştirmek oldukça zordur ama bir kez yapıldı mı, bir daha yapmak çok daha kolay olur,” diye tercüme etti Çağdaş Rünler Okutmanı.

“Bir daha de?”

“Rektörüm. Kütüphaneci, orangutan olmadan önce insandı. Hatırladınız mı?”

“Haa, evet,” dedi Ridcully. “İnsan her şeye nasıl da alışıyor, ne tuhaf... Bizim genç Ponder’a sorarsan zaten orangutanlarla insanlar akrabaymış!”

Diğer sihirbazlar boş boş baktılar. Ponder yüzünü buruşturdu.

“Bay Stibbons, görünmez yazıların bazılarını gösterdi bana,” dedi Ridcully. “Cidden, büyüleyici şeyler...”

Diğer sihirbazlar, havai fişek fabrikasında sigara içerken yakalanmış bir adama bakarmış gibi baktılar Ponder’a. Kimi suçlayacaklarını *artık* biliyorlardı. Her zamanki gibi...

“Bu... Sizce bu *gerçekten* akıllıca bir fikir miydi Rektörüm?” dedi Dekan.

“Eh, Dekan, buralarda rektör *ben* olduğuma göre...” dedi Ridcully sakin sakin.

“Evet, kör edici ölçüde aşikâr bir gerçek,” dedi Dekan. Sesiyle demir kesebilirdiniz.

“İlgi göstermek lazım. Moral için yani,” dedi Ridcully. “Benim kapım her zaman açıktır. Ben kendimi ekibin bir parçası olarak görüyorum.” Ponder yine irkildi.

“Orangutanlarla akraba olduğumu falan hiç sanmıyorum ben,” dedi Kıdemli Seyis, düşünceli düşünceli. “Yani... olsam bilirdim, değil mi? Dügünlerine falan davet edilirdim. Ya da annemle babam, ‘Charlie amca için endişelenme, onun öyle kokması *normal*,’ gibi şeyler söylerdi. Ya da ne bileyim, duvarlarda portreleri...”

Koltuk hapşırıldı. Nahoş bir biçimsel kararsızlık ânı yaşandı ve sonra Kütüphaneci yine eski şekline döndü, yerde yattı. Sihirbazlar, bu kez ne olacağını görmek için dikkatle izledi.

Gerçekten de Kütüphaneci’nin *insan* olduğu zamanı hatırlamak zordu. Neye benzediğini, hatta asıl adını bile anımsayan yoktu.

Pek çok dengesiz büyü kitabının tehlikeli bir ortamda bir arada saklandığı Görünmez Üniversite Kütüphanesi gibi bir yerde bir büyü patlaması yaşanması elbette her zaman an meselesiydi. Seneler önce böyle bir patlama olmuştu da zaten ve böylece, Kütüphaneci, beklenmedik bir biçimde orangutana dönüşmüştü. O

zamandan bu yana bir daha dönüp arkasına bakmamıştı ve artık genellikle aşağı da bakmıyordu. Tek koluyla üst rafa tutunup ayaklarıyla kitap düzenleyen kocaman kıllı şekli, Üniversite camiasında pek seviliyordu. Görev aşkı herkese örnek gösteriliyordu.

Bu son cümle kafasına haince girmiş olan Ridcully, Kütüphaneci'nin cenaze töreninde yapacağı konuşmayı yazmakta olduğunu fark etti...

“Doktor çağırın oldu mu?” dedi.

“Akşam Simit Jimmy'yi getirttik,” dedi Dekan. “Ateşini ölçmeye çalıştı ama ne yazık ki Kütüphaneci onu ısırdı.”

“Isırdı mı? Ağzında bir termometre varken mi?”

“Şey... tam olarak değil. Jimmy'yi ısırmasının *sebebine* parmak bastınız aslında.”*

Ortama ağırbaşlı bir sessizlik çöktü. Kıdemli Seyis, orangutanın siyah deri kaplı gevşek elini eline aldı ve dalgın dalgın okşadı.

“O kitapta, *maymunların* nabzı olup olmadığı yazıyor mu?” dedi. “Burnu soğuk mu olmalı mesela, yoksa sıcak mı?”

Aynı anda nefeslerini içlerine çeken yarım düzine insanın çıkarabileceği cinsten küçük bir ses duyuldu. Diğer sihirbazlar, Kıdemli Seyis'ten kıyın kıyın uzaklaşmaya başladılar.

Birkaç saniyelğine, ateşin çıtırtıları ve dışarıdaki rüzgârın uğultusundan başka ses duyulmadı.

Sonra, sihirbazlar, ayak sürüyerek eski yerlerine döndüler.

Kıdemli Seyis, kolları ve bacakları hâlâ yerli yerinde olan birinin şaşkınlığıyla, sivri tepeli şapkasını çok yavaşça çıkardı başından. Bu, bir sihirbazın ancak *en ciddi* durumlarda yaptığı bir şeydi.

“Vay be... demek durum bu kadar vahim,” dedi. “Zavallı adam, yuvasına dönüyor. Gökyüzündeki büyük çöle...”

* Ankh-Morpork'un en ünlü veterineri Simit Jimmy, genelde tıp mesleğindekiilere güvenilmeyecek kadar ciddi hastalıklar için çağırılır. Simit'in tek kusuru, her hastasının o ya da bu ölçekte bir *yarış atı* olduğunu varsaymasıdır.

“Şey, muhtemelen yağmur ormanıdır yalnız,” dedi Stibbons.

“Belki Bayan Whitlow ona sıcak, besleyici bir çorba yapabilir?” dedi Çağdaş Rünler Okutmanı.

Rektör Ridcully, Üniversite kâhyasının sıcak, besleyici çorbasını düşündü.

“Evet, ya öldürür ya ondurur sanırım,” diye mırıldandı. Kütüphaneci’yi dikkatle okşadı. “Merak etme eski dostum. Pek yakında ayaklanmış, Üniversite’ye değerli katkılarda bulunmaya devam ediyor olacaksın.”

“Yumruklanmış,” dedi Dekan yardımseverce.

“Bir daha de?”

“Ayağa kalkmaktan ziyade yumruklarına dayanarak duruyor ya.”

“Koltuk şeklinde olacaksa da, tekerlekleri üzerinde,” dedi Çağdaş Rünler Okutmanı.

“Cidden, çok tatsız bu adam,” dedi Rektör.

Odadan çıktılar ama koridorda uzaklaşan sesleri duyulmaya devam etti:

“*Sırt danteli civarı pek solgundu.*”

“*Bir tür tedavisi olmalı kuşkusuz?*”

“*Onsuz buralar aynı olmayacak.*”

“*Kesinlikle benzersiz biri...*”

Hepsi gittikten sonra Kütüphaneci ihtiyatla uzandı, battaniyelerden birini başına çekti, sıcak su şişesine sarıldı ve hapşırıldı.

Ve böylece artık *iki* adet sıcak su şişesi vardı; biri diğerinden çok daha büyüktü ve kılıfı da kıvılcıklı bir ayıcık şeklindeydi.

Işık, Disk’te yavaş yavaş ilerler ve biraz da ağırdır; yüksek dağ sıralarının dibinde sürekli birikir. Araştırma sihribazları, yavaş ışığın görülmesine izin veren daha hızlı bir ışık türü olduğunu öne

sürerler ama söz konusu ışık görülemeyecek kadar hızlı hareket ettiğinden, onu kullanmanın yolunu bulamamışlardır.

Bu hakikat şu anlama gelir: Disk yassı olsa da, “zaman” denilen şeyi her yöresi aynı zamanda tecrübe edemez, tabiri caizse. Yani Ankh-Morpork'ta gece ilerleyip sabaha bakarken, başka bir yerde...

Ama hayır, bu yerde saat yoktu. Yalnızca şafak ile alacakaranlık, sabah ile akşam vardı. Muhtemelen gece yarısı ve öğle vakti falan da vardı fakat daha ziyade *sıcaklık* vardı. Bir de kırmızılık. Kıp kıp kırmızılık. Saat gibi yapay ve insani bir şey, burada beş dakika bile dayanamazdı. Kuruyup gider, birkaç saniye içinde büzülüp kalırdı.

Fakat her şeyden öte *sessizlik* vardı. Sonsuz uzayın soğuk, kasvetli sessizliği değildi bu; binlerce kilometre boyunca ıslıl ıslıl kırmızı ufuktan başka hiçbir şey görmediğiniz bir yerde, her şeyin çıt çıkaramayacak kadar yorgun olduğu bir zamanda işittiğiniz cinsten, kavurucu, organik bir sessizlikti.

Kulak kabartıp daha uzakları dinlerseniz, ilahiye benzer bir şey duyabilirdiniz: evrenin pencere camına çarpan bir sinek gibi, her şeyi kucaklayan sessizliğe çarpan küçük, tiz, tekrarlayan sözler.

Bu sözlerin müsebbibi olan ve nefes nefese konuşan kişi, şu an görülemiyordu; çünkü kırmızı toprağa kazılmış bir çukurun içinde duruyordu ve arkasındaki yığına zaman zaman biraz daha toprak atıyordu. Kirli ve ezik büzük sivri tepeli şapkası, ezgisiz ezgiye uyararak kalkıp iniyordu. Şapkaya bir zamanlar payetlerle “SI-HIRBAZZ” sözcüğü işlenmişti. Tabii payetler çoktan dökülmüştü ama yerlerinde şapkanın orijinal rengi kalmıştı ve diğer kısımlardan daha parlak olan harflerin kırmızı izleri hâlâ okunabiliyordu. Düzinelerce küçük sinek, şapkanın etrafında uçuşuyordu.

Adamın ağzından, şuna benzer şeyler dökülüyordu:

Terry Pratchett

SON KITA

*“Evet ama... yani... bundan da kaçabilirim?” dedi.
“Sistemin güzelliği burada. Ölüm tek seferliktir
ama kaçmak sonsuza dek sürer...”*

Ankh-Morpork'tan binlerce kilometre uzakta, kızıl, kurak ve çetin bir diyarda, beline kadar toprağa gömülmüş talihsiz bir adam, kazdıkça kazıyor. Sadece, kazıyor. Bir zamanlar bir *sihirbazz* olduğu rivayet edilen bu adamın tek amacı biraz su bulmak ve mümkünse, yeni tehlikelerden kaçınmak...

*Ortam çok huzurluydu, o yüzden Rincewind doğrulup
dimdik oturdu. Ortalık huzurlu olduğunda başına
neler geleceğini çok iyi biliyordu...*

Evet... her zamanki gibi, kaderin ona biçtiği bir rol var.
Üstelik aynı sıralarda, o diyarın binlerce senelik mazisinde,
hiç olmamış olması gereken şeyler gerçekleşiyor; zira bir grup
pervasız sihirbaz küçük bir karıncanın üstüne basıp
her şeyi yeniden başlatıyor...

Diskdünya'nın yirmi ikinci kitabı *Son Kita*, Avustralya'nın özgün coğrafyasını, tarihini ve kültürünü merkezine alan, bir yandan zaman yolculuğunu bir yandan da kabile kültürlerini irdeleyen, zamanlararası bir... eh, *tatil* hikâyesi.

Facebook: DiskDunyaTurkiye Twitter: diskdunya_tr Instagram: diskdunya

Delidolu

delidolu.com.tr

Facebook: delidolukitap

Instagram: Delidolu Yayınları

ISBN: 978-605-2349-76-2



9 786052 349762